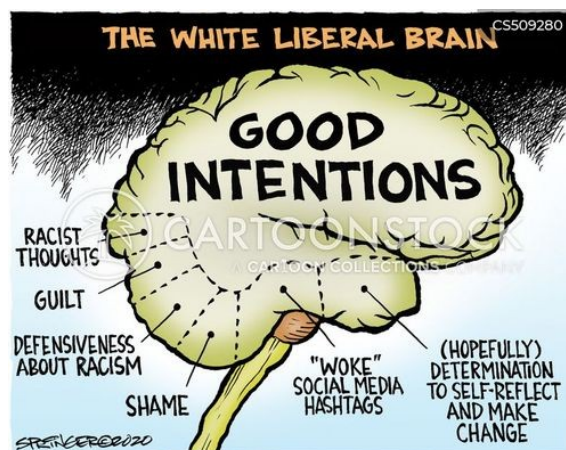

Söndagskrönikan: Pendeln som inte vände.

Jag gillar inte den politiska uppdelningen i höger och vänster utan föredrar begreppspar *konservatism – liberalism*, där konservatism står för en politik som sätter gruppens bästa framför individens och liberalism premierar individens intressen framför gruppens. I Sverige är t.ex. socialdemokratin politisk vänster och kommunisterna ännu mer vänster. Emellertid, kommunismen är inte en individens frihetsrörelse utan en utopisk konservativ rörelse. Kommunismen utlovar frihet och rättvisa men det handlar inte om individens frihet utan om att ge makten åt en totalitär och näst intill allsmäktig stat.

Konservativa är *tribalister*, de ser till den egna gruppens bästa. Liberaler är *individualister*, de ser till individens bästa. I motsats till höger/vänster är det ett begreppspar som är evolutionärt förankrat, vilket är näst intill nödvändigt. Evolutionsbiologin har under de senaste trettio åren gjort fantastiska framsteg.

I dag är det en dogm att ras och kön är "sociala konstruktioner". Den amerikanske evolutionsbiologen Robert Trivers ser det som bisarrt att begrepp som "sociala konstruktioner" trumfar över de 300 miljoner åren av genetisk evolution som bland annat ledde fram till de båda könen:

När du väl tar bort biologin från människans sociala liv, vad har du då? Ord ... bara ord, som utövar sina magiska krafter. Vetenskapen själv reduceras till ett av många godtyckliga tankesystem (The Folly of Fools: The logic of deceit and selfdeception in human life. 2011)

Biologiskt är människan ett flockdjur. Det innebär inte bara att vi lever i flock utan också att vi konkurrerar med och vill besegra andra flockar. Vi agerar instinktivt för flockens bästa. Vi är lojala och om det ter sig nödvändigt är vi beredda att riskera livet för flocken. Emellertid, vi är också individer och som sådana är vi både rättvise- och konkurrensorienterade. Vi vill ha individuell trygghet men också minst lika stor bit som alla andra av den gemensamma kakan, om inte mer. Vi vill också avancera så högt som möjligt i flockens hierarki, eftersom detta ger större tillgång till resurser och ökar möjligheten för oss att föra våra gener vidare.

Dessa två uppsättningar av genetiska instinkter, de flockorienterade och de individorienterade, både samspelar och konkurrerar med varandra. Det är antingen kollektivismen eller individualismen som har makten i samhället och står för den överordnade moralen. Där finns det inte någon plats för sanningen i sig. Eller mer nyanserat: makten, och lojaliteten med makten, är viktigare än sanningen. Mao Tse Tung påstods att vid hög ålder ha simmat över Gula floden och han gjorde det på en bättre tid än någon tidigare gjort. Det var naturligtvis en grov osanning, men den som protesterade och sa sanningen visade sig vara illojal, en politiskt opålitlig person.

Man skulle kunna säga att den som hävdar att sanningen är viktigast antingen är en dumbom eller en farlig person som på något sätt bör tystas. Intelligent människor förstår vad som gagnar dem bäst. De lär sig spelreglerna och är lojala mot makten och det moraliska kapital med vilket makthavarna legitimerar sin makt. Det är på det sättet de blir uppskattade, gör karriär och får ett bra liv. Här skiljer hyperintelligenta människor ut sig. De har oftast autistiska drag, vilket gör att de är socialt trubbiga eller direkt oskickliga. För dem är sanningen självklart viktigare än grupplojaliteten. Talesättet "Av barn och dårar får man höra sanningen" har således en evolutionär grund.

Om kristna konservativa har makten och påstår att Maria födde Jesus trots att hon var obefruktad och att Jesus kunde gå på vattnet, då håller majoriteten med. De gör det inte bara av taktiska skäl utan eftersom "alla andra" håller det för sant, så är det naturligtvis så. Om liberaler har samhällsmakten och lyfter fram dogmen om människors lika värde, så håller en majoritet av samhällets intelligenta och välutbildade elit med. Den som kritiserar dogmen och övertygande visar på att det är nonsens att människor är lika mycket värda, hamnar i samma situation som de som betvivlade att Mao simmade snabbare än någon annan över Gula floden.

I synnerhet får sanningen stryka på foten om den ifrågasätter maktelitens moraliska kapital. När journalisten Gunnar Sandelin och jag i december år 2013 lyckades få in en stor annons i Dagens Nyheter om vår bok *Invandring och mörkläggning* så kunde varken politiker, journalister eller opinionsbildare hantera de väl underbyggda och beska sanningar vi serverade. Ett tidigare tillfälle var när jag publicerade min forskningsrapport "Svenskar och zigenare", som renderade mig titeln "Sveriges mest utskälde professor". Jag visade att romerna (eller zigenarna som det hette på den tiden) som kollektiv var etniskt kompetenta och både gick i land med att exploatera majoritetssvenskarna och bevara sin etniska särprägel. Mitt forskningsresultat stämde inte med elitens bild av romer som förtryckta och urstånd att klara av sina liv på egen hand (det vill säga den i grunden rasistiska uppfattningen att de är underlägsna oss och därför behöver vår hjälp).

Var det jag skrev sant? Det var en irrelevant fråga, inte för mig men för den moraliska elit som jag, utan att riktigt förstå det, utmanade. Så gör man inte ostraffat. Utan jämförelser i övrigt, ett av de mest kända exemplen är när Galileo Galilei förde fram sin heliocentriska världsbild.

Inkvisionen tillät inte sanningar som krockade med religionen och Galilei fick sitta i husarrest i resten av sitt liv.

Vid tiden för första världskriget var Västvärldens människor traditionellt kristna och bejakade kristendomens puritanska moral. Sexualitet var något tabubelagt och skamligt, som bara fick praktiseras inom det kristna äktenskapet, i syfte att skaffa barn. Med stöd i den kristna läran hade män och kvinnor klara och tydliga roller, ytterst bestämda av Gud. Samhället var öppet hierarkiskt och indelat i stånd och klasser med kungen eller presidenten allra högst upp. Acceptansen av att människor varken är jämlika eller jämställda var positiv för samhället som helhet, eftersom människor förmodades arbeta med det som de var bäst på. Att rätt person hamnade på rätt plats var mycket viktigare än hur individer kunde känna sig. Kvinnor blev inte brandsoldater och män blev inte sjuksköterskor. Det fanns en accepterad social ordning.

Efter en lång inkubationstid var det traditionellt kristna samhällets moral på 1960-talet föråldrad och irrelevant. Pendeln svängde åt vänster och ett liberalt sätt att se på världen fick gehör. Den nya moralen kännetecknades inte bara av en tro på vikten av jämlikhet, utan också av att personlig frihet var mer angeläget än samhällslojalitet. Varje individ har rätt att leva som han eller hon vill. Traditionell religiositet, och den samhällsordning och det moralsystem som religionen upprätthöll framstod inte längre som önskvärd utan överspelad. P-pillret gav kvinnor en tidigare okänd sexuell frihet. Skilsmässor och utomäktenskapliga barn ledde inte längre självklart till social stigmatisering. Abort och homosexualitet avkriminaliserades. Homosexuella får också adoptera barn. Kvinnors och etniska minoriteters rättigheter blev viktiga politiska frågor. Självförverkligande och konsumtion blev kärnan i det goda livet.

Enligt den evolutionära pendellogiken så skulle vi fortsätta att leva i det liberala samhället fram till att dess moraliska kapital åldrats och blivit alltför dåligt förankrat i verkligheten. Pendlingen mellan konservatism, som betonar kollektivets intressen, och liberalism, som sätter individens intressen främst, är evolutionärt reglerad. Pendeln vänder när människor dels blir alltför starkt evolutionärt missanpassade och olyckliga, dels när gruppen blir för svag. Grupper som inte är kollektivt tillräckligt starka riskerar att bli invaderade och underkuvade.

Oavsett vilket moraliska kapital som eliten förvaltar så sker det till en kostnad. Nu sitter liberalerna vid makten och den evolutionära kostnaden är skyhögt. Samhället fungerar mycket sämre än det gjorde för femtio år sedan. Trots att vår tid erbjuder välfärd, nöjen och njutningar som inget annat samhälle i historien, är många människor djupt olyckliga. 1,2 miljoner svenskar äter antidepressiva läkemedel, alltså långt mer än tio procent av befolkningen, om man räknar bort barnen. 73 procent av de flickor som mönstrar för att göra värnplikten anger hinder, som depression, ångest och psykisk ohälsa. Även om man halverar siffran därför att flickorna helt enkelt vill slippa värnplikten så är den anmärkningsvärt hög. Det kan tilläggas att endast 36 procent av de som mönstrar duger för militärtjänst.

Emellertid, pendeln vänder inte utan fortsätter att svänga och den västliga civilisationen lever nu i vad som den engelske evolutionsforskaren Edward Dutton kallar för en skenande individualism (runaway individualism). Han lyfter bland annat fram transgendersekten, där människors känslor till och med juridiskt trumfar över det biologiska könet. I *The past is a future country* (2022) skriver Dutton att i denna nya värld, där individers vanföreställningar påstås vara sanningar, blir vi alla gudar eftersom gudar, till skillnad från människor, definierar sig själva. Som Gud sade till Moses: "Jag är den jag är". De som hävdar att det finns en objektiv och biologiskt förankrad sanning blir till onda gudar. Den biologiska verkligheten gäller inte. Pendeln har svängt så långt in i den individuella absurdismen att frågan uppstår om vår civilisation kollapsar innan vi återvänder till en samhällsmoral med starkare verklighetsförankring.

Dygdesignalering är förklaringen till absurdismen. Medan det moraliska kapitalet för de konservativa består av nationen, den egna etniska gemenskapen, religionen och kulturen så signalerar ideologisk korrekthet (dvs alla människors lika värde, kampen mot rasismen, feminismen etc.) gruppstillhörighet för liberalerna. Medan den extrema konservatismen leder till det totalitära samhället leder den extrema liberalismen till sekterism.

Intelligenta människor, som förväntas inta höga socioekonomiska positioner, signalerar sin liberalism, men också sin intelligens, genom att mycket försiktigt ifrågasätta den nuvarande dominerande världsbilden. De driver den i en något mer liberal riktning. De kritiserar den inte öppet, eftersom det skulle indikera icke-konformitet, men de måste kritisera den lite grann, för att visa upp sin intelligens och därmed uppnå hög social status. Mest extrema blir bittra liberala akademiker som inte kan hitta några elitpositioner. De vänder sig mot sitt eget folk och fördömer dem som "rasister" och "transfober" för att skaka om det system som ratat dem och därmed eventuellt höja sin status i den turbulens som blir följden.

I mångkulturalismen sätts individens rättigheter framför gruppens. Språket kontrolleras ständigt för att inte kränka förtryckta minoriteter. "Känslorna" hos individer, eller grupper av individer, som inte ingår i den egna gruppen är viktigare än den egna gruppens känslor. Ta till exempel den högutbildade vita kvinnan som engagerar sig i kampen för de svartas rättigheter. Hon agerar mot sin grupps intressen, i hopp om att det gynnar hennes egna individuella karriär. Hon blir en god människa inte bara för andra utan i synnerhet för sig själv. Eller, det räcker inte med att vara feminist, utan det är nog ännu bättre att vara radikalfeminist. Eller, kanske ännu bättre, en transexkluderande radikalfeminist.

Den engelske läkaren och medicinteoretikern Bruce Charlton har kallat dem som ägnar sig åt dygdesignalering för "clever sillies" (Clever sillies: Why high IQ people tend to be deficient in common sense. *Medical Hypotheses*, 73, 2009). De är skickliga (clever) på att argumentera, även om deras resonemang ofta blir rätt snåriga och svårbegripliga. Postmodernismen, som relativiserar sanningen och påstår att allt ytterst handlar om makt, är ett praktexempel med sin ordrika, föga transparenta och till synes djupsinniga prosa. Postmodernisterna är

dumbommar (sillies) som inte förstår att de tappat fotfästet i verkligheten och i grunden förespråkar nihilism.

Anledningen till att pendeln inte svänger, trots maktens alla galenskaper, trots många människors evolutionära missanpassning (evolutionary mismatch), beror också på att vi lever i ett samhälle där en majoritet av medborgarna definierat bort politiken. De känner ännu inte av konsekvenserna, eftersom det fortfarande är väldigt lätt att få de grundläggande behoven tillfredsställda. Det finns mat, det finns bostäder, det finns skydd mot värme och kyla. Vi har fungerande sjukhus (näja) och välfärdssamhällets skyddsnät fungerar. Oavsett hur extrema värderingar den styrande eliten har, så går vardagslivet, även om det skaver, inte käpprätt åt helvete.

Sverige är ett extremt individorienterat land och liberalismen är som sagt individualistiskt orienterad. Liberalerna är riksdagens minsta borgerliga parti, med ständig risk att åka ur riksdagen vid nästa val. Det är också det parti som har minst förståelse för den konservativa moralen. När Nyamko Sabuni för ett par år sedan var partiledare för liberalerna ställdes hon inför frågan vad hon skulle göra om det blev krig. I ett filmat inslag som lades ut på Youtube sa hon att hon nog skulle fly till Värmland och om det blev värre till Norge. När hon förstod att det var djupt provocerande att hon, som i egenskap av partiledare skulle kunna vara landets statsminister, hade prioriterat sin egen säkerhet framför landets intressen, sa hon att det var ett tankeexperiment i ett lättsamt samtal. Men skadan var redan skedd.

Trots att alla tidigare civilisationer har stigit och fallit och trots att vi verkar befinna oss i denna civilisationscykels vinter, finns det vissa människor som insisterar på att vår civilisation är unik och att det som hänt tidigare civilisationer aldrig kommer att hända oss. De tror att oavsett vad som sker i Sverige så kommer landet alltid att finnas kvar.

Emellertid, allting som har en början har också ett slut. Utan undantag För att citera Karl Marx, en tänkare som genom att vilseleda människorna tagit livet av fler än någon politiker: "Allt fast och beständigt förflyktigas, allt heligt profaneras och människorna blir slutligen tvungna att se sin livssituation och sina ömsesidiga förbindelser med nyktra ögon." Bättre kan det nog inte sägas.

Karl-Olov Arnstberg

<https://morklaggning.wordpress.com/2024/04/21/sondagskronikan-pendeln-som-inte-vande>

Alla texter är © på denna blogg. Det är tillåtet att sprida texterna under förutsättning att ni alltid länkar till källan här på bloggen.